

RESUMÉ

11 / 91

ROČNÍK XVI / CENA 5 Kčs
24. KVĚTNA 1991

Scéna

divadlo
film
televize
rozhlasy
video

ČTRNÁCTIDENNÍ
16 STRAN

TATO VÝSTAVA NEBUDE NIKDY IDEÁLNÍ

Marie Bílková

Avšak pokud potrvá – pokud potrvá PQ – nebude zároveň nikdy marná a zbytečná. Zpráva o činu je něco jiného než čin sám. Každá zpráva o něčem smysluplném má právo na život už proto, že se stává podle svých vlastních možností rovněž činem.

Na celém světě se vydávají a čtou časopisy a publikace o divadle a scénografii: informace o živém divadle nepovažuje samozřejmě nikdo za surogát živého divadla. Stávají se však naší pamětí, naší kontinuitou, naším vzděláním. Jsou jedním ze způsobů, jak překonat tranzitornost divadelního umění. Obrovská světová výstava nabízí kontinuitu synchronní: teď a všude. Pro zevrubné a systematické studium neposkytuje podmínky – jako ostatně žádné akce tohoto typu. Informuje o divadle jinak než publikace, a přitom intenzivněji, zdá se mi. Přibližuje se mu: odehrává se v trojrozměrném prostoru, v určitém čase, za společné účasti kolektivu diváků (proměnlivého sice, ale doufejme, že spoluproduktivního). Provokuje pohyb (základní princip divadelního výrazu), ať už spontánní (svobodné rozmístování a přelévání diváků v prostoru), nebo režirovaný

(doprovodné scénické akce, kinetické pojetí exponátu nebo expozice, nasměrované putování diváků expozicí).
Proč považují ideál scénografické výstavy za nedosažitelný? Zejména proto, že pravděpodobně nebude nikdy zcela jasno, co tímto ideálem vlastně je. Podle druhu a míry zainteresovanosti se dá na scénografii nahlížet jako na samostatnou výtvarnou disciplínu nebo jako na integrovanou složku, neodtržitelnou od celku inscenace (tyto dva názory budou na následujících stránkách u kulatého stolu vysloveny). Zatímco první pojetí je sporné, oprávněnost druhého je jen těžko vyvrátitelná. Nedá se nic dělat. Scénografie je zde proto, aby větším či menším podílem pomáhala uvést v život divadlo, nikoliv proto, aby existovala samostatným svobodným životem. Proč tedy nepovažují vystavování scénografie za bohupustý nesmysl? Právě

proto, že jde o zprávu, nikoliv o čin sám. A zpráva se snad lépe a přehledněji podává (i přijímá) skrze vybraný aspekt, barvu, vrstvu události, nežli prostřednictvím vyčerpávající faktografie.
Považují za ideální vystavovat s k r z e scénografii divadlo, prezentovat ji tedy jako vybraný prostředek, jehož pomocí se lze něco dozvědět o časoprostorově odlehlejší události divadelní inscenace. Scénografie, ať už je skromná, nebo košatá, má předpoklady vypovídat. Objímá jako příroda nebo hrad životy postav, kočírované autorem a inscenátory do dramatických konfliktů; když jsi jednou dramatickou figurou, nemůžeš se se svým osudovým posláním vrtnout mimo svět, jaký ti připravila scénografie. Scénografické vyjádření se týká všech postav, všech myšlenek, všech konfliktů, co se jich na jevišti uděje. Pokud přináší k inscenaci vyvážené

Návrh významného slovenského scénografa Ladislava Vychodíla, držitele zlaté medaile z bienále v São Paulu 1965 a rovněž zlaté medaile v československé sekci Pražského quadriennale 1987 ke Smetanovu Daliborovi na scéně Slovenského národního divadla v Bratislavě.
Snímek archiv D...

fungující v kompozici všech zúčastněných složek, absorbuje i styl a znakový systém díla. Oproti práci režie, která se projeví pouze zprostředkovaně, je práce scénografa „pouhým okem“ rozpoznatelná; je názorná, hmatatelná, plastická, leckdy barevná, kdy nápadná...
Jestliže se scénografie týká všeho, co se na jevišti odehrává, neznamená to, že by nesena do výstavních prostor – byla schválně vždy a o všem vypovídat. A tady začíná v začarovaný kruh – jak „to“ vystavit t...

Dokončení na s...

